

ZAKON
O PREBIVALIŠTU I BORAVIŠTU DRŽAVLjANA BOSNE I HERCEGOVINE
(Neslužbeni prečišćeni tekst)¹

Poglavlje I - OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje prebivalište i boravište državljanina Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: državljanin) i boravište raseljenih lica u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: raseljeno lice).

Sve odredbe ovog zakona odnose se jednako na sve državljane, osim ako nije drugačije predviđeno u posebnim odredbama u poglavlju IV ovog zakona.

Niti jedna odredba ovog zakona se ne smije tumačiti tako da ograničava pravo državljanina na slobodan izbor mesta prebivališta/boravišta.

Član 2.

Podaci obuhvaćeni ovim zakonom obrađuju se, pohranjuju, koriste i dostavljaju s namjerom zadovoljavanja potreba državljanina u uživanju njihovih prava i obavljanju dužnosti i koristit će se za praćenje broja i kretanja stanovništva u Bosni i Hercegovini. Prikupljanje podataka u skladu s ovim zakonom obavlja se u skladu sa zakonom kojim se regulira zaštita ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, te zakonom kojim se regulira centralna evidencija i razmjena podataka u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

U smislu ovog zakona:

1. Dražavljaninom smatra se lice koje je steklo državljanstvo prema odgovarajućim zakonskim aktima;
2. Izbjeglicom iz BiH smatra se državljanin kojem je priznat status izbjeglice prema odgovarajućim zakonskim aktima;
3. Raseljenim licem smatra se državljanin kojem je dodijeljen status raseljenog lica ili sličan status u skladu sa odgovarajućim zakonskim aktima ili koji je podnio zahtjev da dobije taj status;

¹ Neslužbeni prečišćeni tekst Zakona o prebivalištu i boravištu državljanina Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 32/01); Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prebivalištu i boravištu državljanina Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 56/08) – označen **podebljanim slovima**; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prebivalištu i boravištu državljanina Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 58/15) – označen *kosim slovima*.

Ovaj prečišćeni tekst predstavlja neslužbenu verziju i na njega se ne može pozivati u zvanične svrhe.

4. Dokaz o identitetu pruža se bilo kojim dokumentom kojim se pokazuje ime i datum rođenja lica, osim ako nije drugačije predviđeno odgovarajućim zakonom i koji je izdat:

a) u periodu od 6. aprila 1992. godine do stupanja na snagu ovog zakona, na propisanom obrascu i na osnovu tada važećih propisa, od strane nadležnih organa, organizacija ili drugih pravnih lica kojima je povjereno vršenje javnih ovlaštenja u Bosni i Hercegovini, ili

b) izdata prije 6. aprila 1992. godine od strane nadležnih organa bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, ili nadležnih organa bivših socijalističkih republika i autonomnih pokrajina.

5. Pod adresom stanovanja smatra se naziv ulice i broj kuće ili stana u mjestu u kojem državljanin ima prebivalište ili boravište.

6. Lična karta je javna isprava koja služi kao dokaz o identitetu, o mjestu i datumu rođenja, prebivalištu ili za raseljeno lice boravištu, i o državljanstvu Bosne i Hercegovine u skladu sa odgovarajućim zakonskim aktima .

7. Pod prebivalištem smatra se opština ili distrikt u kojem se državljanin nastani s namjerom da tamo stalno živi.

8. Pod prebivalištem prije sukoba smatra se prebivalište prema tada važećim zakonima i koje je raseljeno lice ili izbjeglica napustilo nakon 30. aprila 1991. godine, bez obzira da li se to lice odjavilo ili je bilo odjavljeno iz tog mjesta.

9. Povratnikom se smatra izbjeglica iz BiH u inostranstvu ili raseljeno lice koje se vratilo ili je u procesu povratka u svoje prebivalište prije sukoba. Takvo lice se smatra povratnikom dok ne dobije ličnu kartu od organa vlasti u svom prebivalištu prije sukoba. Državljanin se ne mora vratiti na svoju adresu prije sukoba da bi se smatrao povratnikom.

10. Pod boravištem se smatra opština ili distrikt gdje se državljanin nastani s namjerom da tamo privremeno živi.

11. Pod boravištem raseljenog lica se smatra opština ili distrikt gdje se raseljeno lice nastani s namjerom da tamo privremeno živi.

Član 4.

Državljeni prijavljuju i odjavljuju prebivalište i boravište u skladu s ovim zakonom.

Prijavlivanje i odjavlivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja, obavezno je za sve državljane, osim slučajeva iz člana 9. stav 4. ovog zakona.

Prijavlivanje i odjavlivanje boravišta je dobrovoljno, osim ako ovim zakonom nije drugačije regulisano.

Državljanji mogu prijaviti samo jedno prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Poglavlje II - PRIJAVLjIVANjE I ODJAVLjIVANjE PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA

Član 5.

Prijavljanje i odjavljivanje prebivališta, kao i adrese stanovanja u okviru svoje nadležnosti vrše u Federaciji BiH kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, u Republici Srpskoj Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine nadležni organ koji funkcionalno djeluje kao državna institucija (u dalnjem tekstu: nadležni organ).

Nadležni organ rješava kao drugostepeni organ u žalbenom postupku na odluke tog organa koji je rješavao u prvom stepenu za prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta kao i adrese stanovanja.

Stranka nezadovoljna odlukom drugostupanjskog organa može uložiti žalbu **Ministarstvu civilnih poslova BiH – MCP.**

Član 6.

Državljanin koji prijavljuje svoje prebivalište ili boravište nadležnom organu daje slijedeće podatke o svom novom prebivalištu ili boravištu:

1. jedinstveni matični broj (JMB)
2. ime
3. prezime
4. pol
5. datum rođenja
6. mjesto rođenja
7. opština rođenja
8. zemlja rođenja
9. prebivalište ili boravište
10. poštanski broj
11. ulica
12. kućni broj/broj stana
13. entitet
14. kanton prebivališta
15. državljanstvo BiH
16. naziv entiteta
17. promjena imena
18. boravišni status (prebivalište ili boravište).

Državljanin nije dužan da se lično odjavi u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta. Odjavu izvršiće službeno lice u prethodnom mjestu prebivališta ili boravišta.

Državljeni obavještavaju nadležni organ o promjeni kućne adrese.

Državljeni nisu dužni da prijave promjenu adresu stanovanja, ako je do te promjene došlo uslijed odluke lokalnih organa da promjene naziv ulice ili broj kuće/stana. U tom slučaju nadležni organ će po službenoj dužnosti upisati promjenu u evidenciju prebivališta i boravišta.

Član 7.

Prijavljanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta vrši lice koje se prijavljuje odnosno odjavljuje, ili ovlašteni zakonski zastupnik.

Prijavljanje i odjavljivanje maloljetnog lica vrši roditelj, staratelj, odnosno organ starateljstva.

Član 7a.

Državljanin BiH može prijaviti, odnosno odjaviti prebivalište ili boravište i adresu stanovanja elektronskim putem kod nadležnih organa iz člana 5. stav 1. Zakona (u dalnjem tekstu: nadležni organi) sa sigurnim elektronskim potpisom ovjerenim kvalificiranom potvrdom, a u skladu s uputstvom koje donosi Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Agencija).

Nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje uvjerenja, ako utvrdi da elektronski potpis nije u skladu sa zakonskim uslovima.

Ako se u postupku provjere dokaza o pravu na prebivalište utvrdi da stranka nije dala tačne i istinite podatke, nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev za prijavu, odnosno odjavu prebivališta ili boravišta i adresu stanovanja.

Tehničku podršku za aktivnosti iz ovog člana pruža Agencija.

Član 8.

Prilikom prijavljivanja i odjavljivanja prebivališta državljeni su dužni da daju tačne i istinite podatke.

U postupku prijavljivanja prebivališta i adresu stanovanja državljeni su dužni priložiti dokaz da imaju valjan osnov za prebivalište na adresi na kojoj se prijavljuju. Kao dokaz da državljanin ima valjan osnov za prebivalište na adresi na kojoj se prijavljuje smatra se jedan od sljedećih dokaza:

- a) Dokaz o vlasništvu ili suvlasništvu ili posjedu stana, kuće ili drugog objekta za stanovanje.
- b) Ovjeren ugovor o zakupu ili ovjeren ugovor o podstanarskom odnosu uz ovjeren dokaz o vlasništvu ili suvlasništvu ili posjedu stanodavca.

c) Potvrda da se pred nadležnim organom vodi spor o vlasništvu, odnosno da je pokrenut postupak legalizacije ili uknjižavanja objekta, stana ili kuće na adresi na kojoj se prijavljuje prebivalište.

Valjanim dokazom za prebivalište smatrać će se i ovjerena izjava stanodavca iz koje je vidljivo da stanodavac ispunjava uslove propisane tač. a), b) i c) iz prethodnog stava ovog člana i da daje pristanak da određeno lice bude prijavljeno na njegovoj adresi stanovanja.

Bračni ili vanbračni partneri i srodnici prvog stepena u prvoj liniji (roditelji i djeca), usvojenici i usvojenici, u postupku prijavljivanja prebivališta, mogu podnijeti zahtjev za prijavu prebivališta na adresi već prijavljenog bračnog ili vanbračnog partnera ili srodnika prvog stepena u prvoj liniji, odnosno usvojioča ili usvojenika samo uz dokaz o bračnom ili vanbračnom stanju, srodstvu ili usvojenju, bez pribavljanja dokaza iz stava 2. ovog člana, uz evidentiranje postojanja ovakvog odnosa.

Nadležni organi socijalne zaštite, starački domovi, gerijatrijske i druge specijalizirane zdravstvene ustanove dužni su da relevantne podatke o adresama stanovanja štićenika i korisnika svojih usluga, državljana Bosne i Hercegovine, koji u postupku prijave prebivališta ne mogu osigurati dokaze iz stava 2. ovog člana, dostave nadležnom organu za prijavljivanje prebivališta radi dokazivanja valjanog osnova za prijavu prebivališta na adresi na kojoj se prijavljuju.

Državljanim BiH koji su u stanju socijalne potrebe i ne mogu osigurati dokaze iz stava 2. ovog člana, a nisu kod nadležnih organa socijalne zaštite evidentirani kao korisnici pomoći, mogu od nadležnog organa socijalne zaštite zahtijevati pomoć u pribavljanju dokaza o valjanom osnovu za prijavu prebivališta na adresi na kojoj se prijavljuju.

Licu koje nema mjesto i adresu stanovanja, ni sredstava kojima bi moglo namiriti potrebu stanovanja (u dalnjem tekstu: beskućnik) nadležni organ socijalne zaštite može omogućiti da prijavi prebivalište na adresi ustanove socijalne zaštite, a u tom slučaju beskućnik je dužan nadležnom organu i ustanovi socijalne zaštite dostaviti adresu za kontakt, koja može biti kod fizičkog ili pravnog lica, uz njihovu saglasnost.

Građanin je dužan nadležnom organu prijaviti svoje prebivalište u roku od 15 dana od dana nastanjenja na adresi na kojoj prijavljuje prebivalište.

Pri prijavi prebivališta maloljetnika organ ili lice iz člana 7. stav 2. Zakona prilaže rodni list maloljetnika.

Prilikom prijave prebivališta po rođenju djeteta, lice ili organ iz stava 8. ovog člana, prijavljuju dijete kod nadležnog organa u roku od 30 dana, nakon rođenja djeteta prilažeći rodni list djeteta.

Član 8a.

Nadležni organi dužni su, u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona, za svakog državljanina s evidentiranim prebivalištem izvršiti provjeru ispunjenosti uslova iz člana 8. st. 2., 3. i 4.. Dokazi se mogu prikupljati elektronskim putem uz korištenje digitalno potpisanih podataka kod organa nadležnih za vođenje evidencija u kojima se nalaze relevantni podaci.

U postupku provjere ispunjenosti uslova, nadležni organi dužni su s posebnom pažnjom i razumijevanjem cijeniti dokaze za osjetljive i socijalno ugrožene kategorije državnjana BiH iz člana 8. st. 4., 5. i 6.

U postupku provjere ispunjenosti uslova, mogu se kao relevantne koristiti: matične knjige, evidencije nekretnina, zavoda za zapošljavanje, zdravstvene zaštite, penzijsko- invalidskog osiguranja, korisnika komunalnih i drugih usluga i sl., o čemu će posebno uputstvo donijeti direktor Agencije.

Član 8b.

Odjavu prebivališta državljanin može izvršiti lično, neposredno kod nadležnog organa, a odjavu prebivališta može izvršiti i nadležni organ po službenoj dužnosti. Po prijemu zahtjeva za prijavu prebivališta u skladu s postupkom koji je utvrđen ovim članom nadležni organ kojem je podnesen zahtjev za prijavu prebivališta, po službenoj dužnosti, elektronskim putem obaveštava nadležni organ u mjestu ranijeg prebivališta državljanina radi odjave prebivališta. Nakon što dobije potvrdu o odjavi prebivališta od nadležnog organa, organ koji vodi postupak prijavit će prebivališe.

Postupak od podnošenja zahtjeva za prijavu prebivališta do odjave ranijeg prebivališta i do prijave novog prebivališta ne može trajati duže od 15 dana.

Nadležni organ dužan je državljaninu odmah izdati ovjerenu kopiju obrasca prijave, koja služi kao dokaz da je lice izvršilo prijavu prebivališta kako je predviđeno ovim zakonom. Ovjereni obrazac također služi kao dokaz da je nadležni organ omogućio odjavu ranijeg prebivališta državljanina. Ako je državljanin odjavio prebivališe neposredno kod nadležnog organa, nadležni organ dužan je da mu izda potvrdu o odjavi prebivališta.

Član 8c.

Ako nadležni organ u postupku provedenom po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke koja ima pravni interes utvrdi da je državljanin BiH prijavio prebivališe suprotno odredbama člana 8. stav 1. ovog zakona, rješenjem će poništiti prebivališe.

Član 8d.

Boravište u BiH u skladu s ovim zakonom mogu prijaviti kod nadležnog organa državljeni koji imaju ličnu kartu i prebivališe na teritoriji BiH ili punoljetni državljeni BiH koji imaju pasoš i

prijavljen boravak u inozemstvu. Maloljetna lica mogu prijaviti boravak na adresi boravka roditelja ili na drugoj adresi uz odobrenje roditelja.

Prilikom prijavljivanja i odjavljivanja boravišta državljeni su dužni da daju tačne i istinite podatke.

Državljeni koji imaju prijavljeno prebivalište u BiH mogu prijaviti boravište u drugom općinskom mjestu u BiH, a najduže do godinu dana bez prekida. Nakon isteka godinu dana državljeni BiH mogu ponovo prijaviti boravište.

Državljanin je dužan prijaviti adresu boravišta u BiH u roku od 15 dana od dana dolaska u mjesto boravišta, pri čemu zadržava prebivalište.

U postupku prijave boravišta državljanin navodi razloge boravka, adresu na kojoj se prijavljuje boravište, te period za koji se prijavljuje.

Državljanin koji ima prijavljen boravak u inozemstvu, a nema prijavljeno prebivalište u BiH, dužan je prilikom boravka u BiH da prijavi boravište kod nadležnog organa u roku od osam dana, pri čemu zadržava prijavljen boravak u diplomatsko-konzularnoj mreži.

Član 8e.

Ako nadležni organ u postupku provedenom po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke koja ima pravni interes utvrdi da je državljanin BiH prijavio boravište suprotno odredbama člana 8d. stav 2. ovog zakona, rješenjem će poništiti boravište.

Član 9.

Državljanin koji se stalno nastani u inozemstvu, ili koji u inozemstvu boravi duže od tri mjeseca, kod nadležnog diplomatsko-konzularnog predstavništva BiH odjavljuje svoje prebivalište u BiH i prijavljuje mjesto boravka u inozemstvu.

Državljanin koji je dužan da odjavi prebivalište u skladu s prethodnim stavom, odjavljuje se posredstvom nadležnog diplomatsko-konzularnog predstavništva BiH u zemlji u kojoj se nastanio, a prebivalište odjavljuje nadležni organ, shodno članu 5. ovog zakona.

Državljanin je dužan odjaviti svoju maloljetnu djecu ako su se ona stalno nastanila u inozemstvu ili ako borave u inozemstvu duže od tri mjeseca.

Ako se državljaninu koji se stalno nastanio u inozemstvu, ili koji u inozemstvu boravi duže od tri mjeseca, rodi dijete u inozemstvu, ono se ne prijavljuje kao lice s prebivalištem BiH u vrijeme svog rođenja.

Državljanin koji u inozemstvu boravi duže od tri mjeseca, a koji se ne namjerava stalno nastaniti u zemlji u kojoj trenutno boravi i ako održava efektivnu vezu s BiH (npr. ako ima porodicu ili članove porodice u BiH, ili ako u BiH ima kuću, stan ili preduzeće u vlasništvu i sl.), nije dužan da odjavi prebivalište u BiH, ne oduzima mu se lična karta državljanina BiH, ali je dužan kod nadležnog diplomatsko-konzularnog predstavništva da prijavi mjesto boravka u inozemstvu, gdje ostvaruje sve konzularne i druge usluge.

Nadležno diplomatsko-konzularno predstavništvo za slučajevе iz ovog člana provodi postupak i podatke o prijavi boravka dostavlja u evidenciju boravka koju vodi Agencija.

Odredbe ovog člana ne primjenjuju se na izbjeglice iz BiH.

Član 10.

Za prijavljivanje i odjavljivanje prebivališta i boravišta, kao i promjene adrese stanovanja, ne plaća se taksa.

Poglavlje III - EVIDENCIJA PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA

Član 11.

Agencija u skladu sa Zakonom o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 56/08), (u dalnjem tekstu: Zakon o Agenciji), putem elektronske obrade podataka vodi i održava centralnu evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljanina (u dalnjem tekstu: centralna evidencija).

Entitetska ministarstva unutrašnjih poslova mogu održavati elektronsku evidenciju podataka o prebivalištu i boravištu državljanina na području entiteta.

Svaki nadležni organ putem elektronske obrade podataka vodi i održava lokalnu evidenciju o prebivalištu i boravištu državljanina (u daljem tekstu: lokalna evidencija).

Podaci navedeni u članu 6. ovog zakona se održavaju i u centralnoj, entitetskoj i lokalnim evidencijama.

Član 12.

Nadležni organ dužan je redovno dostavljati Agenciji podatke iz svoje lokalne evidencije. Agencija osigurava podatke iz centralne evidencije nadležnom organu kako bi on izvršavao svoje dužnosti propisane Zakonom.

Organi nadležni za promjene naziva općina, naseljenih mjesta i ulica dužni su, posredstvom nadležnih organa, redovno dostavljati navedene promjene radi ažuriranja evidencija koje vodi Agencija.

Član 13.

Organi ovlašteni za vođenje i održavanje centralne, entitetskih i lokalnih evidencija u skladu sa članom 11. mogu samo prikupljati, obrađivati, pohranjivati i koristiti lične podatke iz evidencije u svrhu provođenja ovog zakona, ako, u skladu sa zakonima nije drugačije utvrđeno.

Član 14.

Državljanin BiH ima pravo da bude obaviješten o tome da li se njegovi lični podaci nalaze u centralnoj, entitetskoj i lokalnoj evidenciji i ima pravo da mu se ti podaci saopštite u jasnoj formi.

Ako se utvrdi da su takvi podaci obrađeni na nezakonit ili nepravilan način, državljanin o čijim se podacima radi ima pravo na ispravku ili brisanje tih podataka. Takva ispravka ili brisanje podatka je za datog državljanina besplatna.

Član 14a.

Državljanin BiH može podnijeti zahtjev za izdavanje uvjerenja o činjenicama iz evidencija elektronskim putem na način propisan članom 7a. stav 1. ovog zakona, a nadležni organ traženo uvjerenje može dostaviti elektronskim ili pismenim putem kako to stranka u svom zahtjevu navede.

Ako elektronski potpis nije u skladu sa zakonskim uslovima, nadležni organ će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje uvjerenja.

Član 14b.

Sva fizička i pravna lica, javni organi, agencije ili bilo koji drugi organ, osim nosioca podataka i kontrolora obrađivača i lica koja su pod direktnom nadležnošću kontrolora ili obrađivača ovlašteni da obrađuju podatke, mogu podnijeti zahtjev da im se izvrši prijenos podataka iz evidencije prebivališta i boravišta.

Javni organi zahtjev za prijenos podataka mogu podnijeti samo ako imaju valjan pravni osnov za prijenos podataka koji proizlazi iz njihove zakonom utvrđene nadležnosti, a sva druga fizička i pravna lica, agencije ili drugi organi dužni su da dokažu da imaju legitiman pravni interes.

Nadležni organ odbit će zahtjev za prijenos podataka u slučaju da zahtjev ne sadrži valjan pravni osnov ili ne dokazuje legitiman pravni interes, kao i u svim slučajevima kad postoji sumnja da će se traženi podaci zloupotrijebiti.

U zavisnosti od dokazanog legitimnog pravnog interesa, ili zakonom utvrđene nadležnosti, određuje se obim podataka koji se prenose, što pored imena i adrese može uključivati i podatke o mjestu i datumu rođenja i drugo.

Preneseni podaci mogu se koristiti samo u svrhu za koju je prijenos podataka izvršen.

Član 15.

MCP i nadležni organi obavezni su preduzeti dovoljne sigurnosne mjere da bi se osigurala zaštita svih podataka iz centralne i lokalnih evidencija i svih podataka prenesenih na druge ovlaštene organe.

Poglavlje IV - POSEBNE ODREDBE

Član 16.

Lica na koja se odnose odredbe iz ove glave su raseljena lica i povratnici.

Član 17.

Povratnik u svoje prebivalište prije sukoba iz kojeg se nije nikad odjavio, odnosno nije odjavljen, time ponovo uspostavlja svoje prebivalište prije sukoba i nije dužan ponovo prijavljivati prebivalište.

Član 18.

Povratnik koji se, prije stupanja na snagu ovog zakona, odjavio ili je po službenoj dužnosti bio odjavljen iz svog prebivališta prije sukoba ima pravo na olakšanu ponovnu prijavu kako je to navedeno u ovom poglavlju.

Član 19.

U slučaju da u prebivalištu prije sukoba nadležni organ više ne posjeduje evidenciju koja sadrži podatke o prebivalištu za određenog državljanina, nadležni organ u prebivalištu prije sukoba dužan je utvrditi mjesto u kojem je lice imalo prebivalište prije sukoba kod organa koji trenutno posjeduje navedenu evidenciju.

U slučaju da iz bilo kojeg razloga nije moguće utvrditi njegovo prebivalište prije sukoba u smislu stava 1. ovog člana, povratnik ima pravo da mu se olakša ponovo prijavljivanje u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 20.

Povratnik koji ima pravo da mu se olakša ponovno prijavljivanje nadležnom organu predočava odgovarajući dokaz identiteta i dokument kojim dokazuje svoje prebivalište prije sukoba u roku od 60 dana nakon povratka u svoje prebivalište prije sukoba. Za olakšano ponovno prijavljivanje ne može se tražiti nijedan drugi dokument osim dokumenata kojima se dokazuje identitet ili prebivalište prije sukoba.

Ako ne može predložiti dokument kojim dokazuje svoj identitet ili prebivalište prije sukoba, povratnik ima pravo da dokaže svoj identitet ili prebivalište prije sukoba drugim sredstvima, uključujući i izjave tog povratnika ili izjave koje daju druga lica u korist povratnika.

Član 21.

Putem olakšanog ponovnog prijavljivanja povratnik uspostavlja svoje prebivalište prije sukoba, o čemu se izdaje potvrda.

Član 22.

Odmah nakon izdavanja lične karte povratniku u njegovom prebivalištu prije sukoba, nadležni organ u prebivalištu prije sukoba obavještava nadležni organ u mjestu u kojem je povratnik boravio kao raseljeno lice o tome da je povratnik ponovo uspostavio svoje prebivalište.

Nadležni organ u ranijem boravištu odmah po prijemu takve obavijesti vrši po službenoj dužnosti odjavljivanje povratnika iz njegovog ranijeg boravišta.

Isti nadležni organ o odjavi odmah obavještava datog državljanina i nadležni organ u ponovno uspostavljenom prebivalištu prije sukoba.

Ovaj postupak će se završiti u roku od 15 dana nakon što se povratnik prijavio za olakšanu ponovnu prijavu.

Ovaj član se ne odnosi na povratnika iz inostranstva.

Član 23.

Sva raseljena lica su dužna da prijave svoje boravište.

Član 24.

Raseljeno lice koje dobrovoljno odluči da uspostavi novo boravište ima pravo na olakšanu prijavu.

Član 25.

Raseljeno lice koje ima pravo da mu se olakša prijavljivanje nadležnom organu predočava odgovarajući dokaz identiteta i dokument kojim dokazuje svoje prethodno boravište u roku od 60 dana nakon uspostave svog novog boravišta. Za olakšano prijavljivanje ne može se tražiti nijedan drugi dokument osim dokumenata kojima se dokazuje identitet ili ranije boravište raseljenog lica.

Ako ne može predočiti dokument kojim dokazuje svoj identitet ili ranije boravište raseljeno lice ima pravo da dokaže svoj identitet ili svoje ranije boravište drugim sredstvima, uključujući i izjave tog raseljenog lica ili izjave koje daju druga lica u korist raseljenog lica.

Član 26.

Putem olakšanog prijavljivanja raseljeno lice uspostavlja svoje novo boravište o čemu se izdaje potvrda.

Član 27.

Odmah nakon izdavanja lične karte raseljenom licu u njegovom novom boravištu, nadležni organ u novom boravištu obavještava nadležni organ u ranijem boravištu o novom boravištu raseljenog lica.

Nadležni organ u ranijem boravištu odmah po prijemu takve obavijesti vrši po službenoj dužnosti odjavljivanje raseljenog lica iz njegovog ranijeg boravišta.

Isti nadležni organ o odjavi odmah obavještava dato raseljeno lice i nadležni organ o novom boravištu.

Ovaj postupak se završava u roku od 15 dana nakon što se raseljeno lice prijavilo za olakšanu prijavu.

Ovaj član se ne odnosi na raseljeno lice čije je ranije boravište bilo u inostranstvu.

Član 28.

Raseljeno lice koje dobrovoljno odluči da uspostavi prebivalište u drugom mjestu, a ne u svom prebivalištu prije sukoba prijavljuje nadležni organ u novom prebivalištu u skladu sa poglavljem II ovog zakona.

Poglavlje V - KAZNENE ODREDBE

Član 29.

Postupak iz ove glave vodiće se u skladu sa relevantnim zakonima o prekršajima.

Član 30.

Novčanom kaznom kazniće se odgovorno lice u nadležnom organu u iznosu od 200 KM do 1.000 KM za prekršaj:

1. ako ne izvrši prijavu odnosno odjavu prebivališta u rokovima određenim ovim zakonom
2. ako odmah ne izda potvrđen primjerak propisanog obrasca kao dokaz da se državljanin prijavio odnosno odjavio iz svog prebivališta odnosno boravišta
3. ako prikuplja, obrađuje, čuva, koristi ili prenosi podatke iz svoje evidencije protivno članu 13. ovog zakona
4. ako u prebivalištu lica prije sukoba ne utvrdi prebivalište lica prije sukoba kod organa kod kojeg se evidencija sada nalazi
5. ako odbije da izvrši olakšanu prijavu povratnika ili raseljenog lica koje ispunjava uslove za to
6. ako ne dozvoli povratniku da dokaže svoje prebivalište prije sukoba drugim sredstvima, uključujući i izjave koje daje lice koje je u pitanju ili druga lica u korist tog lica u slučajevima kada se ne može pribaviti dokument kojim se dokazuje prebivalište prije sukoba

7. ako ne dozvoli raseljenom licu da dokaže svoje ranije boravište drugim sredstvima, uključujući i izjave koje daje raseljeno lice koje je u pitanju ili druga lica u korist tog raseljenog lica u slučajevima kada se ne može pribaviti dokument kojim se dokazuje prebivalište prije sukoba.

Član 31.

Novčanom kaznom **od 30 KM do 300 KM** kazniće se za prekršaj državljanin ili staratelj/organ starateljstva:

1. ako ne prijavi svoje prebivalište ukoliko se to traži u skladu sa ovim zakonom
2. ako dostavi netačne i/ili neistinite podatke prilikom prijavljivanja odnosno odjavljivanja prebivališta i boravišta
3. ako ne prijavi ili odjavi prebivalište maloljetnog djeteta u skladu sa ovim zakonom.

Poglavlje VI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Nadzor nad provođenjem ovog zakona vrši **MCP** tako što:

1. kontroliše zakonitost upravnih akata i radnji nadležnih organa
2. predlaže, odnosno pokreće postupak ocjene zakonitosti upravnih akata nadležnih organa
3. nalaže nadležnom organu izvršenje određenih obaveza koje su im namenute ovim zakonom
4. donosi uputstva i instrukcije radi jedinstvenog postupanja nadležnih organa.

U roku od 90 dana od dana objavlјivanja ovog zakona **MCP** donosi podzakonske akte o:

- a) jedinstvenom obrascu prijave i odjave po odredbama ovog zakona
- b) pravilniku o vršenju nadzora nad provođenjem ovog zakona
- c) svim drugim pitanjima neophodnim za provođenje ovog zakona.

U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona organ koji vodi centralnu evidenciju, u skladu sa Zakonom kojim se regulira oblast centralne evidencije i razmjene podataka u BiH, donosi propise o:

- a) **zaštiti podataka u centralnoj evidenciji u skladu sa Zakonom kojim se regulira zaštita podataka u BiH;**
- b) **načinu dostavljanja podataka;**
- c) **način razmjene podataka između organa koji vodi centralnu evidenciju i nadležnih organa;**
- d) **provodenju člana 7a. stav 1. i člana 8. st. 2.,3. i 4. ovog zakona.**

Član 33.

Državljeni, uključujući raseljena lica i povratnike, koji imaju prebivalište ili boravište prema dosadašnjim propisima koji nisu u suprotnosti sa članom 4. stav 4. ovog zakona nisu obavezni da ponovo prijave i/ili odjave prebivalište ili boravište osim ako se to izričito ne traži prema ovom zakonu.

Član 34.

Lice čije je prijavljeno prebivalište ili boravište u suprotnosti sa članom 4. stav 4. ovog zakona dužno je da (ponovo) prijavi odnosno odjavi prebivalište ili boravište u skladu sa postupkom navedenim u Poglavlju II ili IV ovog zakona najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 35.

Lice koje nije dobilo JMB u roku koji je određen ovim zakonom za prijavu ili odjavu prebivališta/ boravišta prijavljuje prebivalište/boravište u roku od 60 dana nakon što dobije JMB u skladu sa Zakonom o jedinstvenim matičnim brojevima.

Član 36.

Nijedna odredba ovog zakona neće biti tumačena na način kojim se daje ili oduzima zakonsko pravo na privatnu ili društvenu imovinu.

Član 37.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe zakoni i propisi kojima su se do tada regulisala pitanja vezana za **prebivalište-boravište** i koji su se primjenjivali u Bosni i Hercegovini.

Član 38.

Ovaj zakon stupa na snagu 30 dana od dana objavlјivanja u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

„Službeni glasnik BiH“ 56/08

Član 12.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivana u "Službenom glasniku BiH", a bit će objavljen u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

„Službeni glasnik BiH“ 58/15

Član 10.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenom glasniku BiH".